

TARTU MAAKOHUS

KOHTUOTSUS

EESTI VABARIIGI NIMEL

Otsuse tegemise aeg ja koht

Kriminaalasi

28. oktoober 2008 Tartu Maakohtu Viljandi kohtumajas nr 1-08-11387 (kohtueelses menetluses nr 07260103314)

riik versus Steven Lohk ja Eero Umbjärv

Asja lahendamise menetlus

Kohtukoosseis

kohtunik Toomas Lillsaar Irina Meremaa

Kohtuistungi sekretär

Prokurör

Marja-Liina Talimaa Süüdistatav

Steven Lohk (isikukood 38712276018; elukoht xxxxx x-x

kohtuistung kokkuleppemenetluses

xxxxxxxx; ilma kindla töökohata; omab kriminaalkaristatust)

Süüdistus KarS § 263 p 1, 4 ja § 274 lg 1 järgi

Kaitsja advokaat Mart Sikut

Süüdistatav Eero Umbjärv (isikukood 38612236011; elukoht xxxxxxx

xxx-xx xxxxxxxx ; ilma kindla töökohata; omab kriminaal-

karistatust)

KarS § 263 p 1 ja 4 järgi Süüdistus advokaat Endel Tomson Kaitsja

RESOLUTSIOON

Aluseks võtnud kohtulikul arutamisel tuvastatud asjaolud ja kohaldatud seadused ning juhindudes kriminaalmenetluse seadustiku (KrMS) §-dest 159 ja 249, tegi kohus otsustused.

Otsustused süüs ja karistamises

- 1. Kriminaalasjas:
- 1.1 tunnistada Steven Lohk süüdi karistusseadustiku (KarS) § 263 p 1 ja 4 järgi ja mõista talle karistusena vangistus 2 (kaks) kuud ning tunnistada Steven Lohk süüdi KarS § 274 lg 1 järgi ja mõista talle karistusena vangistus 3 (kolm) kuud; KarS § 64 lg 1 alusel mõistetud üksikkaristustest kergema karistuse raskemaga kaetuks lugemisega mõista Steven Lohule liitkaristus vangistusena 3 (kolm) kuud; KarS § 69 alusel asendada Steven Lohule mõistetud vangistus 3 kuud üldkasuliku tööga 180 (ükssada kaheksakümmend) tundi ja määrata üldkasuliku töö tegemise tähtajaks 05. juuli 2009; üldkasuliku töö tegemisel allutada Steven Lohk KarS § 75 lg-s 1 sätestatud käitumiskontrollile alalise elukohaga xxxxx x-x xxxxxxxx ; Tartu Maakohtu 05. mai 2008 otsusega KarS § 424 järgi mõistetud vangistus 3 kuud tingimisi jätta iseseisvale täitmisele; tühistada Steven Lohule tõkendina kohaldatud elukohast lahkumise keeld;
- 1.2 tunnistada Eero Umbjärv süüdi karistusseadustiku (KarS) § 263 p 1 ja 4 järgi ja mõista talle karistusena vangistus 30 (kolmkümmend) päeva; KarS § 69 alusel asendada Eero Umbjärvele mõistetud vangistus 30 päeva üldkasuliku tööga 60 (kuuskümmend) tundi ja määrata üldkasuliku töö tegemise tähtajaks 05. mai 2009; üldkasuliku töö tegemisel allutada Eero Umbjärv KarS § 75 lg-s 1 sätestatud käitumiskontrollile alalise elukohaga xxxxxxx xxx-xx xxxxxxxx ; tühistada Eero Umbjärvele tõkendina kohaldatud elukohast lahkumise keeld.

Otsustused kriminaalmenetluse kuludes ja muudes asjaoludes

2. Kahju ja kriminaalmenetluse kulude ning muude abinõude osas:

- 2.1 kuriteoga tekitatud ja heastamata kahjus rahuldada täielikult Lõuna Politseiprefektuuri tsiviilhagi ning välja mõista Steven Lohult 1 827 (üks tuhat kaheksasada kakskümmend seitse) krooni Lõuna Politseiprefektuuri kasuks;
- 2.2 välja mõista riigieelarve tuludesse:
- 2.2.1 Steven Lohult sundraha 6 525 (kuus tuhat viissada kakskümmend viis) krooni, riigi õigusabi tasu 1 138 (üks tuhat ükssada kolmkümmend kaheksa) krooni 70 senti riigi kasuks;
- 2.2.2 Eero Umbjärvelt sundraha 6 525 (kuus tuhat viissada kakskümmend viis) krooni, riigi õigusabi tasu 1 138 (üks tuhat ükssada kolmkümmend kaheksa) krooni 70 senti riigi kasuks;
- 2.2 kohtumenetluses määratud korras esinenud kaitsjate osutatud riigi õigusabi ja sellega seotud kulutuste eest osutatud tasu arvestatakse riigi selleks otstarbeks määratud vahendite arvelt advokaatidele: Mart Sikutile 147.50 krooni ja Endel Tomsonile 147.50 krooni.

Selgitused kohtuotsuse peale edasikaebamise korras ja otsuse täitmises

- 3. Selgitada:
- 3.1 käitumiskontrollile allutatud süüdimõistetule nimetab kriminaalhooldaja kriminaalhooldusosakonna juhataja ning kui süüdimõistetu katseajal ei järgi kontrollnõudeid või ei täida talle pandud kohustusi, võib kohus kriminaalhooldusametniku sellekohase ettekande alusel määrata täiendavaid kohustusi, pikendada katseaega kuni ühe aasta võrra või pöörata karistus täitmisele;
- 3.2 üldkasuliku töö täitmisele pööramiseks saadetakse kohtuotsus täitmiseks süüdimõistetu elukohajärgsele kriminaalhooldusosakonnale;
- 3.3 kriminaalmenetluse kulud loetakse tasutuks ja otsust kriminaalmenetluse kuludes kohtutäiturile täitmisele pööramiseks ei saadeta, kui süüdimõistetu on kulud täies ulatuses tasunud kohtuotsuse jõustumisest alates ühe kuu jooksul Rahandusministeeriumi kontole nr 10220034800017 SEB Pangas või kontole nr 221023778606 Hansapangas (tasumisel viitenumber 2800049874);
- 3.4 kriminaalmenetluse kulude hüvitamise ja väljamõistmise peale võib KrMS § 189 lg 3 kohaselt vaidlustada kohtuotsusest eraldi määruskaebuse esitamisega (KrMS §-de 383 392);
- 3.5 kohtuotsuse peale edasikaebamise kord on sätestatud KrMS §-des 318 321, millede kohaselt kohtuotsuse peale on õigus edasi kaevata kohtumenetluse pooltel Tartu Maakohtu Viljandi kohtumaja kaudu Tartu Ringkonnakohtule kirjaliku apellatsiooni esitamisega viieteistkümne päeva jooksul, alates päevast, mil kohtumenetluse poolel on võimalik kohtus tutvuda kohtuotsusega; apellatsiooniõiguse kasutamise soovist tuleb teatada Tartu Maakohtule Viljandi kohtumaja kaudu kirjalikult seitsme päeva jooksul, alates kohtuotsuse kuulutamisest.

ASJAOLUDE KIRJELDUS JA OTSUSE PÕHJENDUSED

1. Süüdistused

- 1.1. Süüdistustest nähtuvalt on Steven Lohk toime pannud kuritegudena:
- 1) avaliku korra raske rikkumise KarS § 263 p 1 ja 4 järgi, mis seisnes: 15. aprillil 2008 kella 19 ja 20 vahel Viljandi linnas Männimäel Viljandi terviseraja ääres, obeliski läheduses oleval piknikuplatsil, s. o avalikus kohas, koos Eero Umbjärvega lõid mitmel korral Raul T. pudeliga pähe, kui kannatanu maha kukkus, siis jätkas peksmist käte ja jalgadega, tekitades kannatanule füüsilist valu ja tervisekahjustusi;
- 2) võimuesindaja ja avalikku korda kaitsva muu isiku suhtes vägivalla toimepanemine KarS § 274 lg 1 järgi, mis seisnes: 15. septembril 2007 kella 23.44 paiku viibides Viljandis Tartu mnt 1c asuvas pubis *Liverpool*, kakles seal maja ukse ees. Kui turvamees Rain K. tuli kaklust lahutama, tungis Steven Lohk temale kallale. Samal hetkel hoovile jõudnud politseinikud panid koos turvamehega Steven Lohu politseiautosse, kus ta karjus, *et ma tapan teid maha*, hüppas politseiautost välja ning lõi turvameest Rain K. rusikate ja jalgadega pähe ning politseiametnikku Alo-Avo T.it jalaga vastu põlve, millega tekitas politseinikule tervisekahjustuse.

1.2. Süüdistusest nähtuvalt on Eero Umbjärv toime pannud kuriteona avaliku korra raske rikkumise KarS § 263 p 1 ja 4 järgi, mis seisnes: 1) 15. aprillil 2008 kella 19 ja 20 vahel Viljandi linnas Männimäel Viljandi terviseraja ääres, obeliski läheduses oleval piknikuplatsil, so avalikus kohas, koos Steven Lohuga lõid mitmel korral Raul T.ile pudeliga pähe, kui kannatanu maha kukkus, siis jätkas peksmist käte ja jalgadega, tekitades kannatanule füüsilist valu ja tervisekahjustusi.

2. Kriminaalasjas sõlmitud kokkulepped

Prokuratuur ja süüdistatavad on nõustunud kriminaalasja lahendamisega kokkuleppemenetluses. Prokurör, süüdistatavad ja süüdistatavate kaitsjad on kriminaalasjas sõlminud kokkulepped süüdistatavate süüdimõistmiseks:

- 1) Steven Lohk KarS § 263 p 1 ja 4 järgi ja karistamiseks vangistusega 2 kuud; KarS § 274 lg 1 järgi ja karistamiseks vangistusega 3 kuud; KarS § 64 lg 1 alusel mõistetud üksikkaristustest kergema karistuse raskemaga kaetuks lugemisega mõista Steven Lohule liitkaristus vangistusena 3 kuud; KarS § 69 alusel asendada Steven Lohule mõistetud vangistus 3 kuud üldkasuliku tööga 180 tundi ja määrata üldkasuliku töö tegemise tähtajaks 05. juuli 2009; üldkasuliku töö tegemisel allutada Steven Lohk KarS § 75 lg-s 1 sätestatud käitumiskontrollile alalise elukohaga xxxxx x-x xxxxxxxx .

3. Kohtuliku uurimise tulemused

3.1. Põhjendused süüdimõistmises

Kokkuleppemenetluse alus on sätestatud KrMS §-s 239, mille kohaselt kohus võib süüdistatava ja prokuratuuri taotlusel lahendada kriminaalasja kokkuleppemenetluses. Vastavalt KrMS § 239 lg-le 2 on kokkuleppemenetluse kohaldamine võimalik kuriteos, mille eest karistusseadustik näeb ette kergeima karistusena vähem kui neli aastat ja raskeimaks võimalikuks karistuseks ei ole eluaegset vangistust ning kokkuleppemenetlusega nõustuvad süüdistatav, kaitsja ja prokuratuur.

Kohtuistungil süüdistatavad kinnitasid, et on kokkulepetest aru saanud ja nõustusid vastavalt kokkulepetele süüdimõistmises ning karistamises ja tekitatud kahju heastamises.

Kriminaaltoimiku materjalide alusel ja kohtuliku arutamise põhjal tegi kohus järeldused, et kokkulepete sõlmimine on olnud süüdistatavate tõeliste tahete avaldused ja kriminaalasja menetlemisel on järgitud kokkuleppemenetluse sätteid.

Lähtudes KrMS §-st 306 ei tekkinud kohtul kohtuotsuse tegemisel lahendatavates küsimustes kahtlusi, mis oleks tinginud kokkuleppemenetlusest keeldumise ja prokuratuurile kriminaaltoimiku tagastamise vastavalt KrMS § 248 lg 1 p-le 2. Kohus tuvastas, et kriminaalasja menetlemisel on tõendamisesemete asjaolud selged, vastavuses õiguslike kvalifikatsioonidega ning süüdistatavad tulevad süüdi mõista vastavalt sõlmitud kokkulepetele.

3.2. Põhjendused karistuste mõistmisel

KarS § 274 lg 1 näeb ette süüdlase karistamise rahalise karistuse või kuni viieaastase vangistusega. KarS § 263 p 1 ja 4 näeb ette süüdlase karistamise rahalise karistuse või kuni viieaastase vangistusega.

Kohus ei tuvastanud asjaolusid, mis välistaksid süüdistatavate karistamise kokkuleppemenetluses. Süüdistatavaid tuleb karistada vastavalt sõlmitud kokkulepetele.

3.3. Põhjendused tekitatud kahju hüvitamiseks

KrMS § 310 kohaselt süüdimõistva kohtuotsuse puhul teeb kohus otsuse tsiviilhagis.

Võlaõigusseaduse (VÕS) § 1043 kohaselt teisele isikule (kannatanu) õigusvastaselt kahju tekitanud isik (kahju tekitaja) peab kahju hüvitama, kui ta on kahju tekitamises süüdi.

Lõuna Politseiprefektuur on esitanud kriminaalasjas tekitatud ja heastamata kahjude hüvitamiseks tsiviilhagi 1827 krooni. Tsiviilhagi tuleb rahuldada ning välja mõista Steven Lohult 1827 krooni Lõuna Politseiprefektuuri kasuks.

4. Kohtu põhjendused kriminaalmenetluse kulude hüvitamiseks

Menetluskulud on sätestatud KrMS §-s 175. Vastavalt KrMS § 189 lg-le 1 kohtueelses menetluses kriminaalmenetluse kulude hüvitamine otsustatakse uurimisasutuse või prokuratuuri määrusega ning KrMS § 189 lg 2 kohaselt kohtumenetluses otsustatakse kriminaalmenetluse kulude hüvitamine kohtumääruse või kohtuotsusega.

KrMS § 175 lg 1 kohaselt on menetluskuluks süüdimõistva kohtuotsusega kaasnev sundraha, mis KrMS § 179 lg 1 kohaselt on teise astme kuriteo puhul 1,5 palgamäära, s. o 6 525 krooni.

KrMS § 175 lg 4 kohaselt on menetluskuluks määratud kaitsjale makstud tasu. Kaitsja osavõtt kohtumenetlusest on kohustuslik. Vastavalt KrMS § 43 lg-le 2 kaitsja määrab uurimisasutus, prokuratuur või kohus, kui süüdistatav ei ole endale kaitsjat valinud, kuid on taotlenud kaitsja määramist või kui süüdistatav ei ole endale kaitsjat taotlenud, kuid kaitsja osavõtt on kohustuslik KrMS § 45 järgi. Vastavalt *riigi õigusabi seaduse* § 4 lg 3 p-le 1 on riigi õigusabiks määratud kaitse kriminaalmenetluses. Justiitsministri 26. jaanuari 2005 määrusega nr 2 *Riigi õigusabi osutamise eest makstava tasu arvestamise alused, maksmise kord ja tasumäärad ning riigi õigusabi kulude hüvitamise ulatus ja kord* on kehtestatud määratud kaitsja tasumäärad kohtulikus menetluses olenevalt menetluse liigist ja kuriteo raskusastmest.

Süüdistatava Steven Lohu kaitsja esinemise eest kohtueelsel uurimisel on määratud hüvitamisele kuuluvaks summaks riigi õigusabi tasuna 991.20 krooni. Süüdistatava Steven Lohu kaitsja on esitanud kohtus aruande, millede kohaselt on ta kohtulikus menetluses osutatud õigusteenust, mille hinnaks on riigi õigusabina 147.50 krooni.

Süüdistatava Eero Umbjärve kaitsja esinemise eest kohtueelsel uurimisel on määratud hüvitamisele kuuluvaks summaks riigi õigusabi tasuna 991.20 krooni. Süüdistatava Eero Umbjärve kaitsja on esitanud kohtus aruande, millede kohaselt on ta kohtulikus menetluses osutatud õigusteenust, mille hinnaks on riigi õigusabina 147.50 krooni.

Kaitsjate kohtus esitatud aruanded kaitsjatasudes on usaldusväärsed ja vastavuses kehtestatud advokaadi tasumääradega ning kaitsjaid tuleb selles ulatuses tasustada.

Vastavalt KrMS § 180 lg-le 1 hüvitab süüdimõistva kohtuotsuse korral menetluskulud süüdimõistetu ning kriminaalmenetluse kulude hüvitamise otsustuses määratakse kulude hüvitaja ja suurus. Vastavalt KrMS § 180 lg 3 menetluskulusid määrates arvestab kohus süüdimõistetu varalist seisundit ja resotsialiseerumise väljavaateid. Kui menetluskulude hüvitamine ilmselt käib süüdimõistetule üle jõu, jätab kohus osa neist riigi kanda. KrMS § 180 lg 2 kohaselt kui ühes kriminaalasjas mõistetakse süüdi mitu isikut, siis otsustab kulude jaotuse kohus, arvestades iga süüdimõistetu vastutuse ulatust ja varalist seisundit.

Kriminaalmenetluse kulude hüvitamiseks tuleb:

- 1) Steven Lohult välja mõista kriminaalmenetluse kuludena sundraha 6 525 krooni, riigi õigusabi tasu 1 138.70 (991.20 + 147.50) krooni riigi kasuks;
- 2) Eero Umbjärvelt välja mõista kriminaalmenetluse kuludena sundraha 6 525 krooni, riigi õigusabi tasu 1 138.70 (991.20 + 147.50) krooni riigi kasuks;

Kohus ei tuvastanud asjaolusid, et menetluskulude sellistes määrades hüvitamine oleks süüdimõistetutel üle jõu käivateks kohustusteks.

5. Kohtu muud põhjendused

Süüdistatavatele tõkenditena kohaldatud elukohast lahkumise keelud tuleb tühistada.

KrMS § 408 lg 2 kohaselt kohtuotsus jõustub, kui apellatsiooni esitamise tähtaeg on möödunud.

KrMS § 412 lg 2 kohaselt süüdimõistev kohtuotsus pööratakse täitmisele selle jõustumisest või kriminaalasja apellatsiooni- või kassatsioonikohtust tagastamisest alates kolme päeva jooksul.

KrMS § 423 kohaselt kriminaalmenetluse kulude sissenõudmisel järgitakse KrMS sätteid rahalise karistuse täitmisele pööramise kohta. Sellest tulenevalt kohtuotsus kriminaalmenetluse kuludes pööratakse täitmisele juhul, kui süüdimõistetu ei ole ühe kuu möödumisel kohtuotsuse jõustumisest kohtukulusid tasunud ja sellekohast tõendit kohtule esitanud.

Toomas Lillsaar Kohtunik